

Kaplan / Ksiądz / Kaplan

Gerhard Hirschfelder

Kreuzweg-Gebete

Droga Krzyżowa

Křížová cesta

Diener Gottes

Kaplan Gerhard Hirschfelder

Geboren am 17. Februar 1907 in Glatz (Kłodzko)
geweiht am 31. Januar 1932 in Breslau (Wrocław)
für die Grafschaft Glatz/Erzdiözese Prag,
Kaplan in Grenzeck 1932-1939
Kaplan in Habelschwerdt (Bystrzyca Kłodzka)
und Diözesanjugendseelsorger ab 1939,
verhaftet am 1. August 1941,
gestorben am 1. August 1942
als Märtyrer im KZ Dachau.

Sługa Boży

Ksiądz Gerhard Hirschfelder

urodzony 17. 02. 1907 r. w Kłodzku (Glatz)
wyświęcony 31. 01. 1932 r. we Wrocławiu (Breslau)
aresztowany 1. 08. 1941 r.
w Bystrzycy Kłodzkiej (Habelschwerdt)
oddał życie 1. 08. 1942 r.
w Obozie Koncentracyjnym w Dachau
pochowany w Kudowie Zdroju – Czermej
(Bad Kudowa - Tscherbenej)

Služebník Boží

Kaplan Gerhard Hirschfelder

narozen 17. února 1907 v Kladsku (Kłodzko)
wysvěcen 31. ledna 1932 ve Vratislavi (Wrocław)
pro hrabství kladské (Pražská arcidiecese)
zemřel 1. srpna 1942
v koncentračním táboře Dachau

Der Diener Gottes Gerhard Hirschfelder hat als Jugendseelsorger der Grafschaft Glatz offen in einer Predigt in Habelschwerdt gegen das Regime des Nationalsozialismus Stellung genommen mit dem bekannten Wort: „Wer der Jugend den Glauben aus dem Herzen reißt, ist ein Verbrecher“. Das hat ihm nicht nur Gefängnis, sondern auch den Tod im KZ Dachau gebracht.

Herr Pfarrer Romuald Brudnowski aus Tscherbeney (Czermna) hat zum Gedenken an seinen 60. Todestag gesagt:

Kaplan Gerhard Hirschfelder ist ein Deutscher, aber wenn er selig gesprochen wird, gehört er uns allen. Im Gebet um die Seligsprechung beten wir, dass er uns helfe, dass Deutsche, Polen und Tschechen den Weg zueinander finden und gemeinsam am Aufbau Europas im christlichen Geiste mitwirken.

Das mag durch diesen Kreuzweg in drei Sprachen Wirklichkeit werden. Darum lasst uns beten!

*Franz Jung, Prälat
Visitor für Gläubige aus der Grafschaft Glatz*

Prochy Ks. Gerharda Hirschfeldera zmieszane zapewne z prochami innych Męczenników z Dachau, od 1942 roku spoczywają na cmentarzu w Kudowie Zdroju - Czermnej. Tam posługiwał przez 7 lat jako młody kapłan począwszy od święceń w 1932 r. Bezgraniczna wierność Chrystusowi, Ewangelii i Kościołowi, a nade wszystko charyzmatyczna troska o młodzież zawiodła Go w 1941 r. do więzienia w Kłodzku. Potem obłąkańczy nazizm wyznaczył Mu kierunek - Dachau.

Wierny do końca oddał życie Bogu 1 sierpnia 1942 r. Zamęczone ciało, na wzór ofiary całopalnej, spłonęło w obozowym krematorium. Gdyby przewidziano, że za ponad pół wieku rozpocznie się proces beatyfikacyjny Ks. Hirschfeldera, zabezpieczono by pochowane w Czermnej prochy. A tak zmieszają się z ziemią cmentarza, na którym ongiś sam grzebał zmarłych.

Resztki z trumny oraz ziemia użyźniona jego prochami spoczywają teraz w urnie pod nagrobną płytą.

Jednoczący się z trudem nasz kontynent potrzebuje prawdziwych bohaterów niepodważalnych wartości, warujących u korzeni chrześcijańskiej Europy. Takim jest bł. ks. Gerhard Hirschfelder.

*Bp Ignacy Dec
Świdnica*

Kaplan Gerhard Hirschfelder byl celým srdcem knězem a především duchovním vůdcem mládeže. Veškeré síly nasadil pro mládež v Klaském hrabství. Kaplan Hirschfelder je velkým příkladem a svědectvím křesťanského nasazení pro jedinečné hodnoty jako jsou pravda, svoboda nebo lidskost v době nacistického teroru. Staří lidé z Kladska, kteří žijí v severní části naší diecéze o něm hovoří s velkým uzáním a úctou.

Gerhard Hirschfelder se mi jeví jako model pravého kněze pro nás i dnes v 21. století, především pro mladé lidi a mladé kněze. Je vzorem lidského přístupu a chování.

*Mons. Dominik Duka OP
Hradec Králové*

Christus, mein Heiland! Ehe Dein Leiden begann, gingst Du mit Deinen Aposteln auf den Ölberg. Doch Zeugen Deines Leidens sollten nur drei von ihnen sein. Drei Worte sprachst Du zu ihnen: „Bleibet hier! Wachtet! Betet!“ Auch ich bin augenblicklich von Dir auserwählt zu leiden. Herr, ich danke Dir dafür. Weil es Dein Wille ist, will ich am Orte des Leidens bleiben, solange du willst. Wachen will ich als treuer Wächter mit starker Tapferkeit, beten will ich mit Dir: „Herr, laß diesen Kelch an mir vorübergehen, doch nicht mein, sondern Dein Wille geschehe!“ Zu dieser Aufgabe als Wächter will ich mir Kraft holen in Deinem Kreuzweg. Herr, stärke mich und alle Kreuzträger mit Deiner Tapferkeit!

Chryste, mój Zbawicielu! Przed swoją męką poszedłeś z Apostołami na Górę Oliwną. Tylko trzech z nich miało być świadkami Twojego cierpienia. Powiedziałeś do nich: „Zostańcie tu, czuwajcie ze mną i módlcie się”. Ja również jestem wybrany przez Ciebie, aby cierpieć. Panie, dziękuję Ci za to. Taka jest Twoja wola, dlatego chcę pozostać na miejscu cierpienia, jak długo zechcesz. Chcę czuwać jak wierny strażnik i modlić się wraz z Tobą. „Ojcze, jeśli chcesz, zabierz ode mnie ten kielich. Jednak nie moja wola, lecz Twoja niech się stanie”. Do służenia Tobie chcę zaczerpnąć sił z Twojej Drogi Krzyżowej. Panie, umocnij mnie oraz wszystkich niosących krzyż swoją odwagą.

Kriste, můj Spasiteli! Dříve než započalo tvé utrpení, šel jsi se svými apoštolý na Olivovou horu. Však svědky tvého hoře měli být jen tři z nich. Tři slova jsi jim řekl: „Zůstaňte, bděte, modlete se”. Rovněž já jsem byl tebou vyvolen, abych trpěl. Pane, děkuji ti za to. Protože je to tvá vůle, chci zůstat na místě utrpení tak dlouho, jak chceš. Bdit chci pozorně, jako věrný strážce a modlit se s tebou: „Pane, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň”. K tomuto úkolu strážce chci čerpat sílu z tvé křížové cesty. Posilni mě a všechny nositele křížů svou statečností.

1. Jesus wird zum Tode verurteilt

Als der grimmige Haß der Pharisäer gegen Dich dem Pilatus das Todesurteil auf die Lippen zwingt, schweigst Du, Heiland der Welt. Du weißt es, der Vater will es so; drum brichst Du nicht verzweifelt zusammen, sondern sprichst auch hier ein tapferes: „Vater, Dein Wille!“ Christus, gib mir die Tapferkeit, in jedem Leid so zu sprechen wie Du!

Stacja I. Pan Jezus skazany na śmierć

Zawzięta nienawiść faryzeuszy przeciwko Tobie zmusza Piłata do wydania wyroku śmierci. Ty milczysz, Zbawicielu świata. Wiesz, że taka jest wola Ojca. Nie załamujesz się w rozpacz, ale mówisz odważnie: „Ojcze, Twoja wola!”. Chryste, daj mi taką odwagę, abym w każdym cierpieniu mówił tak jak Ty: „Jednak nie moja wola, lecz Twoja niech się stanie”.

I. Pan Ježíš odsouzen k smrti

Když tě krutá zášť farizeů vydává Pilátovi k potvrzení trestu smrti, ty Spasiteli světa mlčíš. Víš, že je to Otcova vůle. Nezlomí tě to a i teď pravíš: „Buď vůle tvá”. Kriste, dej mi sílu, abych statečně mluvil v každém utrpení jako ty.

2. Jesus nimmt das Kreuz auf seine Schultern

Wie ein Verbrecher mußt Du, Christus, Dein Kreuz selbst tragen. Mit echt männlicher Tapferkeit nimmst Du es auf Dich. Lehre mich, nicht zusammenzubrechen, wenn ein Kreuz mir aufgeladen wird. Dir nachfolgen heißt ja, nicht bloß sein Kreuz auf sich nehmen, sondern es tapfer tragen. Herr, hilf mir dazu mit Deiner Gnade!

Stacja II. Pan Jezus bierze Krzyż na swoje ramiona

Jak przestępca, musisz Chryste nieść swój krzyż. Z prawdziwie męską odwagą bierzesz go na ramiona. Naucz mnie nie załamywać się, kiedy i mnie krzyż będzie przygniatał. Naśladować Ciebie, to nie znaczy jedynie wziąć krzyż na swoje ramiona, ale również odważnie go nieść. Panie, dopomóż mi Twoją łaską!

II. Pan Ježíš bere na sebe kříž

Jako zločinec máš, Kriste, sám nést svůj kříž. S pravou mužskou statečností ho bereš na svá bedra. Nauč mě, abych neklesl pod tíhou kříže. Následovat tebe, neznamená jen vzít kříž, ale statečně donést. K tomu mi Pane pomoz svou milostí.

3. Jesus fällt das erste Mal unter dem Kreuze

Mit starkem Willen hast Du, Christus, das Kreuz auf Dich genommen; doch es drückt Dich zu Boden. Weil aber Dein Wille stark war, stehst Du wieder auf, trägst das Kreuz weiter aus Liebe zu uns. Herr, mach unseren Willen zum Kreuztragen ganz stark, damit wir wieder aufstehen, wenn wir einmal gefallen sind!

Stacja III. Pan Jezus pierwszy raz upada pod Krzyżem

Odważnie przyjąłeś, Chryste, krzyż na swoje ramiona, lecz on przygniata Cię do ziemi. Z silną wolą powstajesz i niesiesz go dalej, z miłości ku nam. Panie, daj nam tę niezłomną wolę do niesienia krzyża, abyśmy po upadku znów mogli powstać!

III. Pan Ježíš padá prvně pod křížem

Odvážně bereš na sebe Kriste svůj kříž, ale on tě tlačí k zemi. Protože však tvá vůle je silnější, vstaneš a neseš jej dál z lásky k nám. Pane, učiň silnou naši vůli, abychom unesli kříž a opět vstali, i když jsme jednou klesli.

4. Jesus begegnet seiner Mutter

Jesus, Du wolltest, daß auch Deine Mutter Zeuge Deines Leidens wurde. Nicht Du wolltest eine Hilfe haben, sondern wir sollten uns im Kreuztragen durch ihre Nähe getröstet fühlen. Sie sollte als Leidträgerin uns Menschen im Leid verstehen lernen. Himmlische Mutter, steh Du mir zur Seite, wenn das Kreuz auf meinen Schultern liegt!

Stacja IV. Pan Jezus spotyka swoją Matkę

Jezu, Ty chciałeś, żeby Twoja Matka była świadkiem Twojego cierpienia. Ty nie potrzebowałeś jej obecności. To my potrzebujemy, niosąc krzyż, czuć się Jej obecnością pocieszeni. Ona, pogrążona w smutku, uczy nas jak przyjąć cierpienie. Matko Niebieska, bądź przy mnie, kiedy włożą krzyż na moje ramiona!

IV. Pan Ježíš potkává svou matku

Ježíši, tys chtěl, aby i tvá matka byla svědkem tvého utrpení. Tys nepotřeboval pomoci, ale abychom my unesli kříž, potřebujeme útěchu tvé matky. Matko bolestná, nauč nás trpět. Nebeská Matko, stůj při mně, když mě kříž tíží.

5. Simon hilft Jesus das Kreuz tragen

Vielleicht hat die Mutter den Simon zu Hilfe gerufen, vielleicht ist es auch in meinem Leid die Gottesmutter, die mir den leidenden Heiland zu Hilfe ruft. Mutter, gib mir gewaltige Kraft und starken Willen, daß ich Dich nicht enttäusche, sondern als wahrer Christ dem Heiland das Kreuz tragen helfe!

Stacja V. Szymon pomaga nieść krzyż Panu Jezusowi

Może to Matka Boża wezwała Szymona do pomocy. Może i w moim cierpieniu wzywa Zbawiciela, żeby mi dopomógł. Matko, daj mi silną wolę i wytrwałość, żebym Cię nie zawiódł, lecz jak prawdziwy chrześcijanin pomógł Chrystusowi nieść krzyż!

V. Šimon pomáhá Ježíši nésti kříž

Možná, že matka zavolala Šimona na pomoc. Možná, že i v mém utrpení mi Matka Boží volá na pomoc trpícího Spasitele. Matko, dej mi obrovskou sílu a pevnou vůli, abych tě nezklamal, ale jako pravý křesťan pomohl Spasiteli nésti kříž.

6. Veronika reicht Jesus das Schweißstuch

Eine Frau mit schwachen Kräften, aber starkem Willen hilft Dir, Christus, mit einem kleinen guten Werk; doch reicher Lohn wird ihr zuteil. Christus, laß mir den Mut zum Kreuztragen nicht sinken! Der schönste Lohn wäre mir die Rettung der Seelen. Lohne auch alle, die durch Gebet und sonstige Liebe mir helfen, das Kreuz zu tragen, mit reichem Lohne!

Stacja VI. Święta Weronika ociera twarz Panu Jezusowi

Słaba Kobieta z silną wolą pomaga Ci, Chryste, drobnym uczynkiem i otrzymuje bogatą zapłatę. Chryste, pomóż mi nie tracić odwagi w dźwiganiu krzyża. Najpiękniejszą zapłatą dla mnie będzie ratowanie cierpiących ludzkich dusz. Wynagrodź również wszystkim tym, którzy przez modlitwę oraz uczynki miłosierdzia pomagają mi w niesieniu krzyża!

VI. Veronika podává Panu Ježiši roušku

Slabá žena, ale se silnou vůlí prokazuje tobě, Kriste, dobrý skutek. Za to ji čeká bohatá odměna. Kriste dej, aby neklesala moje odvaha pod tíhou kříže. Největší odměnou by mi bylo spasení duší. Odměň bohatě také všechny, kteří mi modlitbou a láskou pomáhají nésti tento kříž.

7. Jesus fällt das zweite Mal unter dem Kreuze

Christus, die Menschen haben versucht, Dir den Kreuzweg zu erleichtern; doch bald fällst Du wieder hin. Menschenhilfe ist nichts, wenn Gott nicht hilft. Und so flehe ich zu Dir, kreuztragender Heiland, hilf Du mir, sonst breche ich zusammen und werfe das Kreuz weg. Aber seit Du das Kreuz getragen, ist kein Leidträger ohne Deine Hilfe.

Stacja VII. Pan Jezus upada drugi raz pod Krzyżem

Chryste, ludzie próbowali ulżyć Ci w niesieniu krzyża, lecz znów upadasz. Pomoc ludzka na nic się nie zdaje, jeżeli Bóg nie pomoże. Dlatego błagam Cię, Zbawicielu, pomóż mi, bo inaczej załamię się i odrzucę Twój krzyż. A przecież od chwili niesienia przez Ciebie krzyża nie ma żadnego cierpiącego bez Twojej pomocy.

VII. Pan Ježíš klesá podruhé pod křížem

Kriste, lidé se pokoušeli ulehčit ti tvou křížovou cestu, a přece opět klesáš. Lidská pomoc není ničím, když nepomáhá Bůh. Proto tě úpěnlivě prosím, pomoz mi, jinak se zhroutím a odhodím tento kříž. Ale od té doby, co tys nesl svůj kříž, není trpících bez tvé pomoci.

8. Jesus redet mit den weinenden Frauen

Auf Deinem Kreuzweg, Christus, sorgst Du Dich noch um andere leidende Menschen. So muß auch ich, Dein Nachfolger, ganz selbstlos werden, will in meinem Leid auch der anderen gedenken, die vielleicht noch viel schwerere Kreuze tragen als ich. Herr, erbarme Dich ihrer, gib auch ihnen Trost und Kraft!

Stacja VIII. Pan Jezus pociesza płaczące nad nim niewiasty

Na swojej Drodze Krzyżowej troszczysz się, Chryste, o innych cierpiących. Ja, Twój naśladowca, zupełnie bezinteresownie muszę pamiętać w moim cierpieniu o wszystkich tych, którzy jeszcze więcej cierpią niż ja. Panie, zmiłuj się nad nimi, udziel także pociechy i pomocy tym, którzy jej potrzebują!

VIII. Jeruzalémské ženy pláčí nad Panem Ježíšem

Kriste, na tvé křížové cestě se staráš ještě o jiné trpící. Tak i já, tvůj následovník, se musím stát zcela nesobeckým. Chci vzpomenout ostatních, kteří třeba nesou mnohem těžší kříže než já. Pane, smiluj se nad nimi. Dej jim sílu a útěchu.

9. Jesus fällt zum dritten Mal unter dem Kreuz

Kurz vor dem Ziele drückt Dich, kreuztragenden Christus, das Kreuz nochmals zu Boden. Alle Kräfte scheinen Dir entschwunden zu sein; doch du willst dein Opfer vollenden, willst nicht liegen bleiben, sondern uns noch größere Liebe zeigen. Herr, mach immer mich bereit, aus Liebe zu Dir und den Seelen noch mehr zu leiden, wenn du es willst!

Stacja IX. Pan Jezus upada trzeci raz pod Krzyżem

Krótko przed celem znów powala Cię krzyż, który dźwigasz, Chryste. Już trzeci raz krzyż ten przygniata Cię do ziemi. Zdaje się, że opuściły Cię wszystkie siły. Jednak chcesz swoją ofiarę wypełnić do końca, a nam okazać jeszcze większą miłość. Panie, uczyni mnie zawsze gotowym, z miłości ku Tobie i ludziom, jeszcze więcej cierpieć, jeżeli taka Twoja wola.

IX. Pan Ježíš klesá potřetí pod křížem

Krátce před cílem tě tíha kříže opět tlačí k zemi. Zdá se, že tě opouštějí všechny síly. Ty však chceš svou oběť dokončit. Nezůstáváš ležet, ale chceš nám ještě projevit větší lásku.

10. Jesus wird seiner Kleider beraubt

Endlich darfst Du den Kreuzesbalken ablegen, aber es kommen neue Leiden. Man nimmt Dir Deine Kleider. Doch Deine Würde als Gottessohn und Erlöser, Deine Königswürde kann Dir niemand nehmen, auch wenn Du nackt unter Verbrechern stirbst. Herr, wenn man mir auch meine äußere Ehre nimmt, ich bleibe doch Kind Gottes, Kämpfer Gottes, Priester Gottes, das kann mir niemand nehmen. Laß mich dessen froh bleiben in allem Leid!

Stacja X. Pan Jezus obnażony z szat

Nareszcie możesz odłożyć krzyż, ale przychodzą nowe cierpienia. Obnażają Cię z szat. Jednak Twojej godności Syna Bożego i Zbawiciela, Twojej królewskiej godności nikt Ci zabrać nie może, nawet jeżeli obnażony umieraszaś pośród przestępców. Panie, jeśli i mnie pozbawią zewnętrznej godności, pozostaną przecież dzieckiem Bożym, bojownikiem Bożym, Kapłanem Bożym. Tego nikt mi zabrać nie może!

X. Pan Ježíš je zbaven svého roucha

Konečně můžeš odložit těžký kříž. Přicházejí však nová muka. Jsi zbaven ošacení, ale tvou vážnost, Syna Božího a Spasitele, tvou královskou důstojnost ti nikdo nemůže vzít, i když zemřeš nahý mezi zločinci. Pane, i když mi vezmou moji vnější čest, přece zůstanu tvým dítkem, bojovníkem Božím, knězem Božím. To mi nikdo nemůže vzít. Potěš mě v tomto utrpení.

11. Jesus wird an das Kreuz genagelt

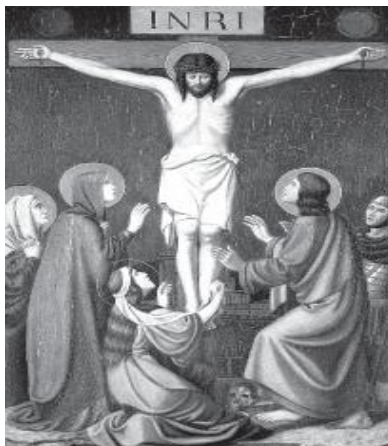
Das Kreuz soll Dein Sterbebett werden, von dem Du nicht mehr loskommst, bis Du Deine Seele in die Hände des himmlischen Vaters gegeben hast. So sind auch wir Christen, und besonders wir Priester mehr oder weniger ans Kreuz geheftet. Laß mich das stets bedenken, wenn neue Leiden kommen, und gib mir die Tapferkeit, unter dem Kreuze auszuhalten.

Stacja XI. Pan Jezus do Krzyża przybity

Krzyż ma stać się Twoim łóżem śmierci, od którego nie możesz się uwolnić, dopóki nie oddasz swojej duszy w ręce Ojca Niebieskiego. My, chrześcijanie, a szczególnie my, kapłani, jesteśmy mniej lub więcej do krzyża przywiązani. Pozwól mi pamiętać o tym w chwilach, kiedy przyjdą nowe cierpienia i dodaj mi siłę, bym wytrzymał pod krzyżem!

XI. Pan Ježíš je přibit na kříž

Kříž se stává tvým smrtelným ložem, kterého se již nezbavíš, pokud svou duši neodevzdáš do rukou nebeského Otce. Tak jsme my, křesťané, a obzvláště my, kněží, více či méně připoutáni na kříž. Necht' si to vždy uvědomuji, přijdouli nová utrpení. Dej mi statečnost, abych vydržel pod křížem.

12. Jesus stirbt am Kreuze

Drei schwere Stunden hängst Du am Kreuze, ehe Dich der Tod erlöste. Du hättest die Macht gehabt, ihn eher zu rufen, doch Du wolltest Deine Liebe uns zeigen bis aufs Letzte. So laß auch mich im Leid ausharren, bis der Vater mich davon befreit! Erst dann wird auch mein Leid eine Freude sein für Dich, eine rechte Buße für meine Sünden und eine Dir wohlgefällige Sühne für die Sünden der anderen. Herr, gib mir die Kraft und guten Willen bis zum Letzten!

Stacja XII. Pan Jezus umiera na Krzyżu

Trzy okrutne godziny wiesz na krzyżu, zanim śmierć Cię uwolni. Mogłeś prędzej śmierć przywołać. Chciałeś nam jednak okazać Twoją miłość do końca. Pomóż mi wytrwać w cierpieniach, aż mnie Ojciec od nich uwolni! Dopiero wówczas moje cierpienie będzie radością dla Ciebie, prawdziwą pokutą za grzechy moje i innych ludzi. Panie, daj mi siły, bym wytrwał aż do końca!

XII. Pan Ježíš umírá na kříži

Tři těžké hodiny visíš na kříži, než tě smrt vysvobodí. Měl jsi moc ji dříve přivolat, ale tys svou lásku k nám chtěl prokázat až do konce. Dej, ať i já vytrvám v tomto utrpení, než mě vysvobodí Otec. Teprve potom se stane mé utrpení pro tebe radostí, pokáním za své hříchy i uspokojivým smířením za hříchy jiných. Pane, dej mi sílu a dobrou vůli až do konce.

13. Jesus wird vom Kreuze abgenommen

Nur ein Apostel hat unter dem Kreuze ausgehalten und einige fromme Frauen, darunter Du, heilige Gottesmutter Maria. So hilf auch mir, unter dem Kreuze aushalten, und steh mir bei, wenn einst meine Sterbestunde kommt. Schmerzensmutter, mache mich tapfer, jedes Kreuz zu tragen; denn Du wirst mir auch tragen helfen!

Stacja XIII. Pan Jezus zdjęty z Krzyża

Tylko jeden z Apostołów i kilka pobożnych kobiet wytrzymało pod krzyżem. Wśród nich i Ty, Matko Boża. Pomóż i mi wytrwać pod krzyżem. Nie opuszczaj mnie, kiedy nadejdzie godzina mojej śmierci. Matko Bolesna, uczynь mnie odważnym znieść każde cierpienie, pomóż mi w dźwiganii krzyża!

XIII. Pan Ježíš sňat z kříže

Jen jediný apoštol vydržel pod křížem a několik zbožných žen, mezi nimi ty, Marie Matko Boží. Pomoz i mně vydržet pod křížem a stůj při mně, když jednou přijde i má hodina smrti. Matko bolestná, učiň mě statečným, abych unesl každý kříž, vždyť i ty mi ho pomůžeš nést.

14. Der Leichnam Jesu wird in das Grab gelegt

Dein Leichnam, Christus, wird ins Grab gelegt, wo Du uns Dein heiliges Antlitz auf das Linnen zeichnest, das fromme Hände über Dich breiten. Bald aber kommst Du aus dem Grabe als Sieger hervor. Heiland, laß es mich stets als Trost empfinden, daß hinter jedem Leid wieder einmal die Freude kommt, hinter jeder Verdemütigung die Erhöhung! Mache mich tapfer, bis dahin auszuhalten!

Stacja XIV. Pan Jezus złożony do grobu

Twoje martwe ciało, Chryste, złożono do grobu. Zostawiłeś nam swoje święte Oblicze na płótnie, którym Cię pobożne ręce owinęły. Wkrótce jednak powstaniesz z grobu jako Zwycięzca. Zbawicielu, pozwól mi ciągle jako pociechę odczuwać, że po każdym cierpieniu nastąpi radość, a po każdym upokorzeniu wywyższenie! Uczynj mnie odważnym znieść wszystko!

XIV. Pan Ježiš položen do hrobu

Tvé mrtvé tělo, Kriste, je dáno do hrobu, kde do plátna, kterým tě zbožné ruce přikryly, otiskuješ svou zbožnou tvář. Brzy však vyjdeš z hrobu jako vítěz. Spasiteli, nechť mi je útěchou, že po každém utrpení přijde radost, po každém pokoření povýšení. Dej mi statečnost, abych vše vydržel.

Gerhard Hirschfelder

wurde am 17. Februar 1907 in Glatz geboren. Hier besuchte er das humanistische Gymnasium und legte 1926 die Reifeprüfung ab.

Nach Beendigung des Theologiestudiums in Breslau wurde er am 31. Januar im Hohen Dom zu Breslau von Kardinal A. Bertram zum Priester geweiht. Seine Primiz feierte er in der Kapelle der Herz-Jesu-Schwestern in Bad Langenau (heute: Długopole) am 1. Februar 1932.

Seine erste Anstellung erhielt Gerhard Hirschfelder als Kaplan in Tscherbenev in der Grafschaft Glatz. Mit seinem frohen Temperament hatte er bald den Weg zum Herzen seines Pfarrers Augustin Häuffen (1885-1939) und erst recht zum Herzen der Pfarrjugend gefunden.

1933 kam in ganz Deutschland der Nationalsozialismus mit seinen Organisationen „Hitlerjugend“ und „Bund Deutscher Mädel“ zur Macht. Bald erkannte Gerhard Hirschfelder die Gefahr, die der Jugend in der Erziehung zu den Zielen des Nationalsozialismus drohte. Kompromißlos verteidigte er die Kirchenlehre und das Evangelium. Sein herzliches Verhältnis zur Jugend war ein Dorn in den Augen der Nazi-Machthaber.

Er wurde bespitzelt und wegen seiner Predigten mehrmals verhört.

1939 wurde er nach Habelschwerdt (heute: Bystrzyca Kłodzka) versetzt. Dr. Franz Monse ernannte ihn zum Diözesanjugendseelsorger der Grafschaft Glatz. Gerhard Hirschfelder organisierte Jugendwallfahrten nach Albendorf und Maria Schnee. Tausende Jugendliche aus der ganzen Grafschaft nahmen daran teil. In dieser Zeit geschah eine Untat auf der Wüstungspromenade. Dem Christusbild des Holzkreuzes wurden beide Augen ausgeschossen, und bei dem steinernen Bildstock der Krönung Mariens (aus dem 18. Jh.) wurden vier Köpfe abgeschlagen (Gott Vater, Sohn, Hl. Geist und hl. Maria).

Am Sonntag nach dieser Schandtat predigte Kaplan G. Hirschfelder und sagte unter anderem: „Wer der Jugend den Glauben an Christus aus dem Herzen reißt, ist ein Verbrecher“. Diese Worte waren Anlaß zu seiner Verhaftung.

Gerhard Hirschfelder wurde vom 1.8. bis 15.12.1941 im Glatzer Gefängnis inhaftiert. Hier schrieb er seinen Kreuzweg nieder.

Von Glatz wurde er Mitte Dezember in das KZ Dachau abtransportiert, wo er an Mißhandlung, Unterernährung und Entkräftung am 1.8.1942, noch nicht 36 Jahre alt, starb. Seine Überreste ruhen auf dem Friedhof in Tscherbenev neben seinem Pfarrer, mit dem er sieben Jahre diese Pfarrei verwalten half.

Gerhard Hirschfelder

ur. 17. 02. 1907 r. w Kłodzku. Tam uczył się do humanistycznego gimnazjum, gdzie w 1926 r. zdał maturę. Świecenia kapłańskie przyjął z rąk wrocławskiego kardynała Bertrama, a 1. 02. 1932 r. odprawił swoją mszę prymicyjną w Długopolu. W tym samym roku trafił jako wikariusz do parafii w Czermnej, zdobywając z miejsca sympatię proboszcza i serca młodzieży.

Rok 1933 zapoczątkował okres doktrynarynych rządów hitlerowskich, co dla młodego duchownego stało się równoznaczne z podjęciem bezkompromisowej walki ze swastyką. Szanowany i wielbiony, zwłaszcza przez młodzież, osiągał w tej walce zauważalne sukcesy, niestety także przez przywódców partii nazistowskiej. Zarzucano mu, że odciąga młodzież od organizacji partyjnych „Hitler Jugend” i „Bund Deutscher Mädchen”. Ostrzegano go, grożono mu, a nawet zamieniano groźby w czyn. Zastosowano wobec niego taktykę podsłuchiwania kazań i przekazywania ich treści odpowiednim władzom.

Prawdopodobnie w trosce o bezpieczeństwo księdza Hirschfeldera, a może w wyniku presji nazistów, kłódzki dziekanat generalny przeniósł tego kapłana wiosną 1939 r. do Bystrzycy Kłodzkiej, awansując go na duszpasterza młodzieży Hrabstwa Kłodzkiego. W swoim działaniu pozostawał konsekwentny i nieustraszony. Organizował pielgrzymki do Wambierzyc i na Marię Snieżną, w których uczestniczyło po kilka tysięcy młodych ludzi z całej Ziemi Kłodzkiej.

W nowym miejscu swej pracy duszpasterskiej ks. Hirschfelder od początku był śledzony, podsłuchiwany, a także przesłuchiwany. Udawało mu się wybronić argumentami, że naucza przecież tylko tego, czego wymaga się od katolickiego kapłana. Naziści byli jednak innego zdania i przystąpili do działań bardziej dla Kościoła dotkliwych. Na polecenie władz bojówkarze Hitler Jugend dokonali kilku aktów wandalizmu, które mocno poruszyły katolicką społeczność Bystrzycy. W kazaniu wygłoszonym w niedzielę po tych gorszących wydarzeniach ks. Gerhard Hirschfelder powiedział: „Kto młodzieży wrywa z serc wiarę w Chrystusa - jest przestępcą”.

Przypuszczalnie ta właśnie wypowiedź stała się przyczyną aresztowania ks. Hirschfeldera 1. 08. 1941 r. Przewieziony został do kłódzkiego więzienia, gdzie przebywał do 15. 12. 1941 r. Tam właśnie napisał tę drogę krzyżową. Stamtąd przetransportowano go do Dachau.

1. 08. 1942 r. ks. Gerhard Hirschfelder zmarł w obozowym lazarecie z wyczerpania i niedożywienia. Wieczny odpoczynek znalazł na cmentarzu w Czermnej, w alei obok kościoła. Spoczywa tam, gdzie żył i pracował przez sporą część swego krótkiego życia.

Gerhard Hirschfelder

se narodil 17. února 1907 v Kladsku. Zde studoval na humanitním gymnaziu, které zakončil zkouškou dospělosti - maturitou - v r. 1926. Po absolvování theologického semináře byl ve Vratislavi vysvěcen na kněze kardinálem Bertramem a 1. února 1932 v Bad Langenau - dnes v polském Długopolu - slavil svou první mši svatou - primici. Téhož roku byl ustanoven kaplanem v Čermné. Zde, pracovitostí sobě viastní, si brzy získal sympatie p. faráře Hauffena a srdce zdejší mládeže.

Roku 1933 byl v celém Německu na vzestupu Hitlerův nacionální socialismus s mládežnickými organizacemi s protináboženským zaměřením - Hitlerjugend a Bund Deutscher Mádchen. Ale byl tu neohrožený kaplan Gerhard Hirschfelder, který nekompromisně bránil učení církve a evangelia. Záhy rozpoznal nebezpečí ideologie národního socialismu, hlavně ve výchově mládeže. Jeho hezký vztah k mladým lidem se stal trnem v oku nacistickým funkcionářům. Ti ho siedovali na každém kroku. Odposlouchávali jeho kázání, na jejichž základě byl několikrát předvolán k výslechu.

V roce 1939 byl Gerhard Hirschfelder přeložen do Habelschwerdtu do - Bystrzyce Klodske, kde se opět věnoval práci s mládeží. Organizoval pro ně poutě do Vambeřic a k Paně Marii Sněžné, kterých se zúčastňovalo tisíce mladých lidí z celého Kladska.

V této době se však stal v Habelschwerdtu - v Bystrzycy Klodskiej neuvěřitelný vandalský čin. Skupina Hitlerovy mládeže a SA-manů zohavila dřevěný kříž s Kristem, sousoší Svaté Trojice a Panny Marie. V neděli, po této události, kaplan Hirschfelder ve svém kázání, mimo jiné, pravil: „Ten, kdo chce víru v Boha vyrvat mládeži ze srdce, stává se zločincem“.

Tato spravedlivá slova byla důvodem k jeho zatčení. Kaplan Gerhard Hirschfelder je od 1. srpna do 15. prosince 1941 vězněn v kladské pevnosti. Zde napsal svou křížovou cestu. Z kladského vězení je transportován do koncentračního tábora v Dachau, kde na následky týrání, podvýživy a celkového vysílení umírá 1. srpna 1942 ve věku nedožitých 36 let.

Odpočívá na čermenském hřbitově vedle svého faráře, se kterým po dobu sedmi let spravoval tuto farnost.

GEBET UM DIE FÜRBITTE

Gott, du hast den seligen Gerhard Hirschfelder zum Priester in der Grafschaft Glatz bestellt und ihm Kraft gegeben, in schwierigen Zeiten seinen Dienst für dich und die Menschen seiner Heimat zu erfüllen bis zur Hingabe seines Lebens.

Mit Begeisterung hat er die jungen Menschen die Liebe zu Christus und zur Kirche gelehrt und mutig den Glauben gegen seine Feinde verteidigt. Gib uns auf seine Fürbitte die Kraft, ihm in der Treue zu dir und im Einsatz für dein Reich nachzufolgen.

Sein Leben ist uns Vorbild; es helfe uns, dass Deutsche, Polen und Tschechen gemeinsam am Aufbau Europas im christlichen Geiste mitwirken. Das erbitten wir durch Christus, unseren Herrn. Amen.

MODLITWA O WYPROSZENIE ŁASK

Panie Boże Wszchemogący, Ty uczyniłeś swego sługę Gerharda Hirschfeldera kapłanem Ziemi Kłodzkiej i obdarzyłeś Go mocą, pozwalającą służyć Tobie i Twoim wiernym aż do oddania swego życia za wiarę.

Spraw, by ten niezłomny obrońca praw Bożych i ludzkich, odważnie uczący młodych ludzi miłości do Chrystusa i Jego Kościoła był dla nas wzorem, jak kroczyć w wierności ku Tobie dla chwały Twojego Królestwa.

Niech jego życie przypieczone krwią męczeńską pomoże Niemcom, Polakom i Czechom odnaleźć drogę wzajemnego zjednoczenia, abyśmy wspólnie budowali Europę w duchu chrześcijańskiego braterstwa.

Udziel mi za wstawiennictwem Błogosławionego Gerharda tej łaski, o którą Cię pokornie proszę, który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen!

MODLITBA ZA OBDRŽENÍ MILOSTI

Pane Bože všemohoucí, Ty jsi učinil svého služebníka Gerharda Hirschfeldera kaplanem v kládké zemi a obdařil ho silou, která mu umožnila sloužit Tobě i Tvým věrným až do položení vlastního života za víru.

Učiň, aby tento neochvějný obránce Božích a lidských práv, odvážně vštěpující mladým lidem lásku ke Kristu a jeho církvi, byl pro nás vzorem, jak věrně kráčet k Tobě pro chválu Tvého království.

Nechť jeho život zpečetěný mučednickou krví pomůže Němcům, Polákům a Čechům najít cestu ke vzájemnému sjednocení, abychom společně budovali Evropu v duchu křesťanského bratrství.

Uděl mi na přímluvu blahoslaveného Gerharda tuto milost, o kterou Tebe, který žiješ a kraluješ na věky věků, pokorně žádám. Amen.

© Foto: Christian Drescher, 07/2012

*Grab von Kaplan Gerhard Hirschfelder
in Bad Kudowa – Tscherbenej*

Grób ks. Gerharda Hirschfeldera w Kudowie Czermej

Auf der Titelseite ein Ölbild von Kaplan Gerhard Hirschfelder,
Autor Piotr Grabiec
Kreuzwegstationen aus der hl. Bartholomäus-Kirche in Bad Kudowa-
Tscherbenej. Foto: Rafał Gałęcki

Na okładce obraz olejny przedstawiający ks. Gerharda Hirschfeldera,
autor: Piotr Grabiec
Stacje Drogi Krzyżowej z kościoła św. Bartłomieja w Kudowie Czermej,
fot. Rafał Gałęcki

www.grafschaft-glatz.de
www.hirschfelder-stiftung.de
www.kaplanhirschfelder.de
www.heimatwerk-grafschaft-glatz.de
www.ziemia.klodzka.com